

Ayres :

Commentaria
ad Beccaria
na iournalia
De delictis
prudentialibus
Categorica caven
tis

35

Cr. 2. num. 2.
1768

GEORGII HENRICI AYRERI D
 CONSILIARII AVL REGII IVR ANTECESSORIS
 ET ORDINIS IVRIDICI DECANI

COMMENTATIO *Gott*
 AD
 BECCARIANA CONSILIA
 DE
 DELICTIS
 PRVDENTIA LEGISLATORIA
 CAVENDIS

P 422

Kp 191

FRANCOFVRTI ET LIPSIAE
 MDCCLXVIII.

GEORGII HENRICI AYRERI D

CONSILIARI AVI REGII IVR ANTHROPOLOGIS
ET ORDINIS IURIDICI DECANI

COMMENTATIO

AD

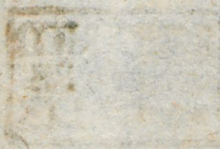
BECCARIANA CONSILIA

DE

DELICTIS

PRUDENTIA LEGISLATORIA

CAVENDIS

FRANCORUM ET MRSIAE

MDCCLXXIII

Inter tot tamque praeclaros Scriptores, qui
naeuos jurisprudentiae cum Antejusti-
nianeae, tum Justinianeae et Postjustinia-
neae ac hodiernae ob oculos ponere adgressi sunt, etiam Ita-
lis, ex quorum solo natali jura peregrina in Germaniam pa-
riter atque alia Europae regna migrarunt, magno fere vbique
cum plausu excepta et recepta, haec debetur laus, quod de
emendanda jurisprudentia tam ciuili, quam criminali, nun-
quam non solliciti fuerunt. Quid jam dudum celeberrimus
MVRATORIVS, non vno nomine de orbe erudito praeclare
meritus, praestiterit (*), et quos aduersarios ex ipsis ciuibus
suis immerito quidem, quod non tam ipsam boni et aequi artem
in se laudabilem honorabilemque, quam potius jurisconsul-
tos, iudices et caussidicos vituperauit, qui illam vel non sa-
tis callent, vel non recte applicant neque cum intelligentia
sapien-

(*) In Tr. *Dei difetti della Giurisprudenza*. Venetiis 1742. edito.

fapientiam ciuilem, rem illam, vt VLPPIANVS vocat (*), fan-
ctiffimam, fed pretio numinario non aestimandam, conjun-
gunt, nactus fuerit, alibi (**) ostendi. Nuperas vero Illu-
striff. Marchionis DE BECCARIA (*,*), vestigia *Montefcouia-
na* plurimam partem legentis, subinde tamen ab iis difceden-
tis, Considerationes de defectibus iurifprudenciae criminalis
fupplendis corrigendisue follerti cura examinauit doctiffimus
Candidatus in differtatione fua inaugurali, vbi quaestionem
adeo vexaram, vt verticosum gurgitem illam adpellauerit
SAM. RACHELIUS (†), qualis nempe iuftitia, commuta-
tiua, an diftributiua, in poenis decernendis infligendisque
obferuanda fit, probe ac diftincte excuffit. Quam itaque
eidem aliquid praefari muneris, quo jam fungor, ratio me
jubeat, haud incongruum fuerit connexam potius fcribendi
materiam fumere, quam a praefenti instituto alienam.

§. I. Cauendum effe, quam maxime, ne delicta mane-
ant impunita, nemo non, quamuis S. BERNARDVM (††),
qui *impunitatem incuriae sobolem, infortentiae matrem, radi-
cem*

(*) In L. I. §. 5. ff. *de extraord.
cognit.*

(**) In *progr. ad Consultiffimi
Licentiatum VON DEN STEENHOF de
praxi iudiciorum erronea et errori-
bus communitibus* differt. inaug. in
quo actum est de *Jurifprudencia
non nifi abutentiam vitio vitiofa*, et
quod continet *Sylloge opufe. N. VIII.*

(* *) Cuius libellus *Dei delitti e
delle pene*, faepe typis repetitus,
atque ex Italica in linguam Gallicam
non minus, quam Germanicam,
translatus est, quae vltima verfo fu-
periori anno Ulmae cum animaduer-

tionibus quibusdam anonymis, ex
plane alio tamen, quam *Beccariano*,
fonte hauftis, lucem adfepxit. Pro-
diit etiam jam anno 1766. fine men-
tione loci impreffionis *Commentaire
fur le livre des delits et des peines
par un Auocat de pronince*, sub quo
nomine Cel. VOLTAIRIS latere cre-
ditur, nec non Geneuae 1767. *Di-
fcours fur l'adminiftration de la ju-
ftice criminelle prononcé par Mr. S.
Auocat General.*

(†) In diff. de poenis.

(††) L. III. de confid. ad Eu-
genum.

cem impudentiae, transgressionum nutricem vocat, nec legerit, nec audiverit, intelligit, qui indolem et naturam societatum ciuilium paulo propius intuetur causasque sat graues perpendit, propter quas homines cum iactura libertatis suae naturalis in illas coiuerunt. Resp. igitur quaecunque legibus etiam poenalibus vt sit armata contra turbatores internos securitatis ac tranquillitatis, qua quilibet, qui se imperio ciuili submittit, gaudere debet, sicuti armis munita aduersus hostes externos, salus publica omnino eo magis postulat, quo minus omnia delicta et crimina poenas naturales secum ferunt, et quo magis hinc ad coercendam hominum sceleratorum malitiam positivae, siue capitales, siue poenam sanguinis non ingerentes ipectes, necessariae sunt (*).

§. II. Quomodo vero comparatae esse debeant eiusmodi leges poenales, qua circumspectione et prudentia in illis ferendis, atque statui cuiusuis reipubl. genioque populi aptandis vtendum sit summis imperantibus, quid magistratibus circa illas custodiendas et exercendas incumbat, qua ratione delicta sint inuestiganda eorumque rei ad statum vel confessionis,

(*) Aliter quidem, praesertim quoad capitales, post multos alios sentit clarissimus interpres Germ. dissertationis III. HOMMELII, aliquot abhinc annis sub tit. *principis cura leges editae*, sed dudum ius vitae et necis in delinquentes ac criminum capitalium reos principibus vindicatum est. Conf. inprimis ea, quae BARBEYRACVS ad GROTIUM et PVFENDORFIUM, quorum de hac re doctrinas, vt alias, perpetua comparatione examinavit, commentatus est. Nec omnibus imperan-

tibus licet imitari exempla, ad quae AVCTOR *commentarii* supra memorati, contra poenam mortis disserens, his prouocat verbis: *Rarement les voleurs sont ils punis de mort en Angleterre, on les transporte dans les colonies. Il en est de meme dans les vastes Etats de la Russie: on n'a executé aucun criminel sous l'empire de l'Autocratrice Elisabeth. Catharine II qui lui a succédé avec un genie très superieur suit la meme maxime.*

tionis, vel conuictionis perducendi, quando rigor aut adhi-
hendus, aut aequitate temperandus, humanaeque adeo im-
becillitati aliquid condonandum gratiaeque locus relinquen-
dus, id est, quod maximam attentionem penitentioremque
considerationem meretur.

§. III. Eo autem alloborare debent omnes et legumlatores et
magistratus ac iudices iisdem subordinati, vt praecaueant ma-
gis delicta et crimina, quam admissa puniant. Nam sicut
melius est principiis malorumque originibus obstare, quam
fero medicinam parare, vulnera praeuenire, quam cicatrices
velare, scintillas, quam flammam, extinguere; ita praestat,
conatibus delinquendi, antequam in actum erumpant, tempe-
stiuè resistendo, faciliorem damni a rep. auertendi viam eli-
gere, quam difficiliorem illatum reparandi sequi. Quemad-
modum igitur apud veteres Romanos primum Regibus, dein-
de Consulibus fasces ac scæures, tanquam insignia potestatis
suae, praeferi solebant, vt terrori essent populo (*), ipsum-
que *territorium*, referente POMPONIO (**), haud absone
Latinis dictum est *ab eo, quod magistratus inter eius fines ius
terrendi*, id est, submouendi, habet; ita nostris quoque
principibus optabilius esse debet, vt potestate gladii, ad anim-
aduertendum in facinorosos ipso iure diuino sibi concessa
merique imperii nomine comprehensa (**), ad terrendos so-
lum atque terrore hoc abducendos a facinoribus ciues sibi
subditos, vtantur, quam vt saepe ad gladium ipsum e vagina
educendum, atque in nocentes ac criminosos stringendum
ipsis procedendum sit. Quo enim ex sententia VLPIA-
NI (+) exemplo punitorum deterriti minus delinquant, poe-
nae

(*) Conf. HEINECCIUS in com-
mentar. ad L. lul. et pop. popp.
L. II. c. 7.

(**) In l. 239. §. 8. ff. de verb.
signif.

(**) In l. 3. ff. de Iurisd.

(+) In l. 6. §. 1. ff. de poenis.

nae delictis sunt statutae, quem earum scopum potissimum veteres et noui prudentiae ciuilibus Doctores agnoscuunt, quandoquidem omnes in eo consentiunt, quod, vti DIONYSIVS GOTHOFREDVS ex PLATONIS et SENECAE scriptis adnotauit (*), nemo prudens puniat, quia peccatum est, *sed ne peccetur*, neque tam ad praeteritum, quam ad futurum, poenae referantur, cum puniens non irascatur, vt SENECA docet (**), sed caueat, omneque genus poenae remedii loco admoueat atque inuitus ac tristis ad puniendum procedat. Quare Magistratus Romani praetextati incedentes, *cum ciuem quempiam damnaturi erant, ponebant praetextam eamque peruersam induebant, id est, partem illius floridiorum ac nitidiorum introrsus ad se vertebant, moeroris significandi gratia (*,*)*. Ad incutiendum vero terrorem omnibus, prisco more classico in supplicio ciuis cani et concio solebat conuocari (†).

§. IV. Negligentia huius curae cauendi delicta magna certe naeuum iurisprudentiae criminalis ac potestatis, tum legislatoriae, tum iudiciariae, indicat, in quem quadrant omnia illa veriuerba, quae consueto suo stylo aenigmatico et sententioso ex scholis modo philosophorum, modo theologorum petita, in commercio suo epistolico, nuper ex Anglico in Gallicum sermonem conuerso, ipsi Regi Angliae, Iacobo I. Illustriss. quondam HENRICVS HOWARDVS in memoriam reuocauit (††); scilicet *malum, quod non impedit, illud adiuuare, negligenti media finem excidere ipsi* sumque reum se

(*) ad I. modo cit. Not. f.

ex VALERIO MAXIMO L. IX. c. 12.

(**) de Ira L. I. c. 36. et L. II. c. 31.

§. 7.

(†) Teste TACITO *Annal.* II.

32.

(*,*) Vt refert ANT. MYRETVS ad SENECAE cit. L. I. c. 16. n. 10. idque notabili exemplo comprobatur

(††) Vid. *Correspondence secreete du Cheualier Robert Cecil avec Jacques VI. Roi d'Ecosse* Epist. XI. p. 294. et Epist. XII. p. 340.

se facere eorum, quae inde consequuntur, et sic porro. Ad haec incommoda euitanda scopumque omnis legislationis sapientis feliciter obtinendum quatuor potissimum media celeberrimus AVCTOR, in cuius libellum eatenus commentari nunc animus est, proponit (*).

§. V. Primum, quod ipse quidem ultimo loco leuiter tantum tetigit (**), idque tutissimum, sed difficillimum etiam, sine dubio consistit in sedula vigilique circa educationem et institutionem liberorum cura, quae non solis parentibus vel tutoribus relinquenda est, sed omnibus rerumpublici rectoribus ac ciuitatum moderatoribus cum maxime incumbit. Horum enim est seminaria bonorum ciuium condere, eumque in finem non solum scholas publicas passim in prouinciis suis erigere, sed easdem etiam idoneis, habilibus ac probis praeceptoribus instruere; hos vero in pretio suo et honore ita habere, ut ne iusto citius e puluere scholastico ad munera lautiora, pinguiora et honorificentiora adspirent eaque ambire inopia saepe inuiti cogantur (**). Quo diutius hi muneri suo, si illo dextre alacriterque fungantur, praesunt, eo maiorem utilitatem reipublicae adferre possunt, dum futuros ciues recte erudire, a teneris virtutis amore et vitio-

(*) Haec vero iis praemittit. §. XLI. *E' meglio preuenire i delitti che punirgli. Questo è il fine principale d' ogni buona legislazione che è l' arte di condurre gli huomini al massimo di felicità d' al minimo d' infelicità possibile, per parlare secondo tutti i calcoli dei boni et dei mali della vita*

(**) §. XLV. *vbi ita loquitur: Finalmente il più sicuro, mà piu difficile mezzo di preuenire i delitti si è perfezzionare l' educazione, etc.*

Antea tamen §. XLII. ita dixerat: *delle science, volete preuenire i delitti? Fate che i lumi accompagnino la libertà.*

(**) Grauius debitam ordini scholastico existimationem contra eiusdem contemptores superciliosos iam superiori seculo b. LUTHERI effatis innixus vindicauit ignotus mihi AVCTOR rarioris libelli, qui Cosmopoli ao. 1671. prodit, sub tit. *Sustus vindex ministerii scholastici.*

vitiorum odio implere, atque, ne inutilia terrae pondera et carcinomata, nullis deinde medicamentis sananda, fiant, mature ad vsum reipublicae conformare student. Rei tam momentosae accurandae necessitas cum ex aliorum doctrinis, tum inprimis ex verissimo effato *Isocratico* perspicue adparet, quod non ita pridem iam alia occasione adduxi (*), dignum sane, quod iterum iterumque repetatur, videlicet *homines male institutos leges etiam exquisitissimas negligere audere, qui autem recte et constanter educati sint, atque magnitudini animorum assuefacti, eos demum bonis legibus obtemperare velle.* Hinc fluit, quod porro (***) non minus vere obseruat, *ple-rosque iis moribus et institutis similes euadere necesse esse, quibus singuli educati fuerint.* Eadem iam vetustissimis temporibus monuit *OCELLVS LVCANVS* (* *), *Pythagorae discipulus, familias facere, scribens, partes totius alicuius ciuitatis, quae si partibus vitiosis constet, ipsum quoque vitiosum esse oportere totum.* Sed non opus est tam alte hanc veritatem, quam et *PLATO*, et *ARISTOTELES*, et *PLVTARCHVS*, aliique philosophi Graeci et Latini, agnouerunt ac saepius inculcarunt, repetere, cum rei euidentia ipsa loquatur. Iuuabit tamen adhuc in medium adferre ea, quae *IACOBVS SIMANCA*, inter clarissimos sui temporis Hispanos eminens Episcopus olim Pacensis, congestis ad suam de hac re sententiam firmandam elogiis ac testimoniis veterum, non minus docte ac cordate his scripsit (+) verbis: *Ex educatione mala prauu pueri, peiores adolescentes et viri pessimi solent euadere; cum igitur sit optima reipubl. gubernatio, quae ciues meliores facit, summopere curandum est, ut pueri atque adolescentes re-*
cte

(*) In oratione aditali de *principis cura inter leges et mores sollicitè dispertienda* pag. 28.

(**) In *Areopagit.*

(* *) Vid. cap. III. §. 7. cum

differt. Illustriss. Marchionis d' *Argens.*

(+) In *Tr. de Rep. recte instituenda, conseruanda et amplificanda.* Lib. IX. cap. 25. n. 1.

Est educentur, non enim alia re meliores homines sunt. Nam, ut civis meus, SENECA, inquit, educatio mores facit. Haec omnia tam certa sunt, quam quae certissima: Nemo igitur, nisi cui insanum est incipit, iisdem assensum suum praebere dubitabit (*). Quo cultiores inde sunt populi, eo magis, morum etiam corruptelis sublatis, a delictis et criminibus atrocioribus abstinerebunt. Sæltē crudelitate suppliciorum facilius supercedere possunt principes, qui populos suos bene educendos curant (**).

§. VI. Alterum medium praeveniendi delicta est simplicitas et perspicuitas legum, quas sciant solasque timeant ciues (* *). Certe quo sunt obscuriora, implicatiora et incertiora legum oracula, eo minus verus eorum sensus percipi potest, faciliusque contra illa sub velamine obscuritatis et inde

(*) Inter plures scriptores recentiores, qui hunc locum communem tractarunt, legi merentur viri celeberrimi MONTESQUIVONIS de *l'Esprit des Loix* L. IV. DE REAL dans *la science du Gouvernement* T. I. L. B. DE BIELEFELD *Institutions polit.* T. I. cap. IV. BVRLAMAQVI in *Tr. des principes du droit politique* p. II. c. 7. §. 26. sqq. nec non HELVETIVS de *l'Esprit* Disc. III. sqq.

(**) Alia quidem sententia est Pseudo-politicorum, qui, satius esse, ducunt; populum in sua ignorantia et barbarie relinquere, quam erudire. Sed eam MONTESQUIVONIO, VOLTARIO, MELONIO, hac parte recte assentiens refellit modo laudatus L. B. DE BIELEFELD l. citat. vel exemplo Russorum, ad quos possidendos Petrum Magnum secuta

Imperatrices, inprimis quae hodie gloriosissime imperat, nihil reliqui fecerunt. Vid. praeter illa, quae summe venerandus BVCHINGIVS de institutis scholasticis imperii Russici in lucem emisit, Excellentissimi viri, AVG. LVD. SCHLÖZERI, qui nuper egregium specimen *Annalium Russic.* edidit et nunc ad rite adorandam Historiam Russ. se accingit: neu veränderter Russland, oder Leben Catharinâ der zweyten, Kayserin von Russland. N. IV.

(* * *) Ita sonant verba §. XLI.: *Volete prevenire i delitti? Fate che le leggi siano chiare, e che tutta la forza della Nazione sia condensata a difenderle e nessuna parte di essa impiegata a distruggerle. Fate che gli huomini le temano et amano esse sole.*

inde sumto praetextu ignorantiae peccatur (*). Neque hinc rigor poenae ignoratae locum habebit (**). Sicuti vero CIRCERONE iudice (*.*), *ciuitas sine lege, vt corpus sine mente, suis partibus, vt neruis ac sanguine et membris vri non potest*, multitudo e contrario legum reipubl. noxia magis, quam proficua, habetur: ita optime eidem haud dubie consultum est, vbi pauciores, ad salutem tamen publicam tuendam sufficientes, clare concipiuntur atque, ad exemplum solitorum articularum militarium et legum Academicarum, vno quasi fasce vel codicillo comprehenduntur, vt quilibet ex populo cunctas instar Decalogi scire ac sine multa difficultate intelligere queat. Neque longo etiam hic prologo, neque epilogo est opus. Ille potius nihil, nisi prohibitionem, hic solam sanctionem poenalem, quae vim illam cogendi masculinam, vt ARISTOTELES docet (†), delinquentibus aperit atque comminatur, debet continere.

§ VII. Tertium est vigilantia magistratuum (††), quibus custodia legum est demandata, sine qua, monente PLATONE (†††), nec optimae prodesse possunt. Omnes vero iudices meminisse BACO de Verulamo (††††) non sine causa, *iuber, esse muneris sui, ius dicere, non dare, leges interpretari, non condere*. Quo plures igitur sunt, qui iudicium constituunt, eo magis vnus alterum potest, salua concordia, in omnibus rebus agendis diiudicandisue tam commendabili

(*) Vid. FR. BACO DE VERVLA-
MO in *sermon. fidel.* N. LXI.

(**) Nemo enim, nisi sciens, cur poenam patiat, puniri potest, vt recte iudicat lusibus alias ingenii indulgens L. B. ab HOLBERG in cogitationibus suis de fato.

(*.*.) In *orat. pro Cluentio*.

(†) *Eth.* L. X. c. 9.

(*.*.*) De quibus ita habet S. XLIII. *Vn altro mezzo di puenire i delitti si è di interessare il Confesso escutore delle leggi, più tosto all' offeruanza di esse, che alla corruzione.*

(††††) de *Legib.* L. VI.

(†††††) l. c. N. LIV.

bili (*), monere et cauere, ne in iudicando a regula praescripta aberraretur. Plura tamen, sed minoris momenti, arbitrio iudicis, quod vero nomen IVSTINIANVS Imperator a nemine, nisi legum perito et rerum gerendarum vtu subacto, gestari voluit (**), sunt relicta. Prudentissimum consilium hic dat MARCIANVS Ictus (*.*), *perspiciendum nempe esse iudicanti, ne quid aut durius, aut remissius constituitur, quam caussa deposcit; nec enim aut seueritatis, aut clementiae gloria affectanda est, sed perpenso iudicio, prout quaeque res expostulat, statuendum est. Plane in leuioribus caussis proniores iudices ad lenitatem esse debent: in grauioribus poenis seueritatem legum cum aliquo temperamento benignitatis subsequi.*

§. VIII. Vltimum, sed in materia criminali, si non prorsus ignotum, saltem vel omissum plane, vel vsu tamen non valde frequens, quamuis reliquis non minus efficax, remedium contra delicta est remuneratio virtutis (†). Certe SOLON, qui sapiens vnus ex VII. et legum scriptor solus ex VII. dicitur, *republicam duabus rebus contineri, docuit, praemio nimirum et poena. Quam ob rem etiam DEMOCRITVS duos omnino Deos esse autumavit, poenam et beneficium (††).*

Ci-

(*) Vid. SIMANCA l. c. L. V. c. 15. 16. et seqq.

(**) In praef. Non. 82.

(*.*.) l. II. pr. de poen. quacum conferenda est l. penult. ff. eod. l. 10. ff. in f. de Rebus dub. l. 155. §. 2. de R. I. conf. LEYSERI sp. 643. lq. et diff. cel. FRIDERICI de Magistratu caute in decernendis poenis arbitrar. procedente. Add. TIRACVELLVS de poenis temperandis.

(†) Huc pertinent verba §. XLIV. un altro mezzo di preuenire à delitti è quello di ricompensare la

virtù. Si di questo proposito offeruo un silenzio uniuersale nelle leggi di tutte le Nazioni del dì d'oggi. Se i premi proposti delle Academie ai discopritori delle utili verità hanno moltiplicato e le cognizioni e i buoni libri; per che non i premi distribuiti dalla benefica mano del Sowano non moltiplicherebbono altresì le azioni virtuose? La moneta dell' honore è sempre ineshausta et fruttifera nelle mani del saggio distributore.

(††) Tette PLINIO Histor. nat. L. II. c. 7.

CICERO vero, neque domum, neque rempubl. stare posse, si in ea nec recte factis praemia extent vlla, nec supplicia peccatis (*). Verum quidem est, virtutem, quam proprium hominis bonum rectissime nominat TACITVS (**), per se amabilem ac sibimet ipsi pulcherrimam mercedem esse, vt SILIVS Ital. cauit (***), et OVIDIO iudice (†),

Mercede caret persequere petenda est

Externis virtus incommittata bonis.

Sed non minus recte hic occinit alius:

Ipse decor recti facti si praemia desint,

Non mouet et gratis poenitet esse bonum.

et iterum alius:

laudataque virtus

Crescit et immensum gloria calcar habet.

Vt igitur, CICERONE (††) obseruante, honor alit artes, vt milites praemia a belli ducibus distributa alacriores ad pugnam reddunt bonorumque institutorum inuentores suasoresue magis magisque excitant ingeniaque accendunt; Ita etiam his omnibus virtutes aluntur, e contrario, prout haud male AGATHIAS (†††) iudicat, maximorum plerumque animorum vis hebetatur, cum nec honoribus hi extolluntur, nec digna factis recipiunt praemia (††††). Multum praeterea remunerationes virtutum vitiiis certis oppositarum reipubl. prodesse pos-

(*) Cum his aliorumque veterum dictis, quorum plura hanc in rem collegit saepe laudatus SIMANCA l. c. L. IX. c. 20. sq. conueniunt inter alios DE REAL l. c. T. VII. sect. X. sq. et L. B. DE BIELEFELDT l. c. P. 1. c. V. §. 25. ita scribens: *Le monde n'est gouverné que par les peines et par les recompenses. Heureux le Souverain qui fait les employer à propos.* Verissima est sententia CHRISTINAE, Re-

ginae Sueciae, occurrens in III. ARCKENHOLZII *Memoires* T. II. *ou- vrage de loisir* cent. IX. n. 7. *Punir et recompenser ceux qui le meritent*, sont les parties essentielles de la justice et de la politique.

(**) *Histor.* IV. 17.

(***) *Punic.* L. XIII.

(†) ex *Ponto* ll. 5. 38.

(††) L. I. *Tuscul. quaeest.*

(†††) *Histor.* L. V.

(††††) *Conf. LOCCENVS in Dif.*

possunt (*). Ita Romae olim, referente DIONE CASSIO, aliisque scriptoribus historiae Romanae, et in libera republ. et sub imperio Augusti ad augendam prole ciuitatem, leuanda familiae onera impediendosque fugitiuos amores, quibus admodum deditierant Romani, praemia, quanta nulli virtuti, proposita coniugio, procreationi sobolis et educationi liberorum, plus subinde effecerunt, quam poenae coelibatus et orbitatis, quae antea fuerunt vsitatae (**). Talia foecunditatis praemia hodie quidem, vbi vagae libidines potius refrenandae, quam excitandae sunt, non omnino locum inueniunt; ad cauenda tamen infanticidia consultius foret puerperio illegitimo maculam, quam secum habet coniunctam, abstergere, quam femellis stupratis, quae flagitationibus (***) stupratorum ex imbecillitate sexus succubuerunt, ansam praebere, quo turpitudinem inde metuendam a se auertant, et grauiditatem suam et partum celandi infantesque suos vel dolo vel culpa occidendi. Et quamuis negari ne queat, verendum sic esse, ne supra ex eo frequentiora nascantur, attamen, si mala inde oriunda cum crimine homicidii comparantur, e duobus semper minimum eligendum est (†). Ceterum mirum vide-

*Dissertationibus de ordinanda Rep. L. I. c. X. de praemiorum iniusta distributione ex distribuente non re-
sta personarum aestimatione et L. II. cap. IX. de reſta praemiorum distribu-
tione. ex personarum aestimio insti-
tuenda.*

(*) Vtrum vero metus poenae, an spes commodi vel praemii plus commoueat animos hominum? acute disquisit B. CLAPROTH in *Gründriß des Rechts der Natur* c. IV.

(**) Vid. GOTHOFREDI FR. RAMOS del *Manzano*, BALIVINI et HEINECCI Commentar. ad *L. Iul.*

pap. popp. eiusdemque *Antiquitat. Rom.* L. I. Tit. 27. §. 20. §qq. nec non PETR. SCHVLZIVS de *polypaedia*.

(***) Apud veteres Germ. scelera ostendi, flagitia abscondi solebant, teste TACITO de M. G. c. 12. per flagitium vero in primis vitium virgini illatum intellectum fuisse, ex ipsa vocis origine eleganter obseruat perill. GEBAVERVS in *Vestigia iur. Germ.* dissert. XIV. p. 621.

(†) Quae hic in vtramque partem consideranda veniunt, aequali lance sapientissime ponderauit AUGUSTISS.

videtur GOGVET'Ō (††), multis vitiis per se turpibus nullas plane in legibus statutas esse poenas, et multas virtutes sociales a superioribus ne quidem attendi, nedum praemiis affici. Sed praeterquam, quod ipso quoque hoc agnoscente, non omnia legibus possunt comprehendi, multa in vita civili pudori cuiusvis relinquenda et iusto contemptu sunt vindicanda, varia etiam, quae quamvis licita sint, tamen non honesta sunt, et vel praëconceptis et peruersis opinionibus (*), vel prauis consuetudinibus nituntur, non melius corrigi queunt, quam si vel publicis explodantur sibilis, vel dedecore turpique ignominia notentur. Denique silentio praetereundum non est, licet quisque fortunae suae faber iam dudum dictus sit Comico, *non leuiores tamen esse, vt recte sentit, BACO (**)* aut pauciores, aut minus ardua, quae ad fortunam comparandam requiruntur, quam quae ad virtutem: Quinimo nihil consequitur virtus, nisi comitem fortunam habeat; quod omnium experientia temporum praeter SALOMONIS (***) dictum, comprobatum est(†).

In-

gustiff. AVCTOR differt. sur les *Raisons d'etablir ou d'abroger les Loix.* p. 48. sqq.

(††) *de l'origine des Loix* etc. T. I. p. 35. vbi inter aliam mentem suam sic expromit: *Si les vertus sociales demeueroient absolument sans recompenses, il seroit à craindre que peu de gens se portassent à les pratiquer.* Legi quoque hanc in rem meretur amoenus aequè ac bene animatus AVCTOR de la *predication.*

(*) Quorum complures THOM.

BROWN, Medicus Anglus, et le GENDRE, scriptor Gallus, cum modis illas extirpandi congefserunt, ille in *Tr. des Erreurs populaires*, hic in *Tr. de l'opinion.*

(**) l. c. N. XXXVIII. et LX.

(***) *Ecclesiast.* IX. II.

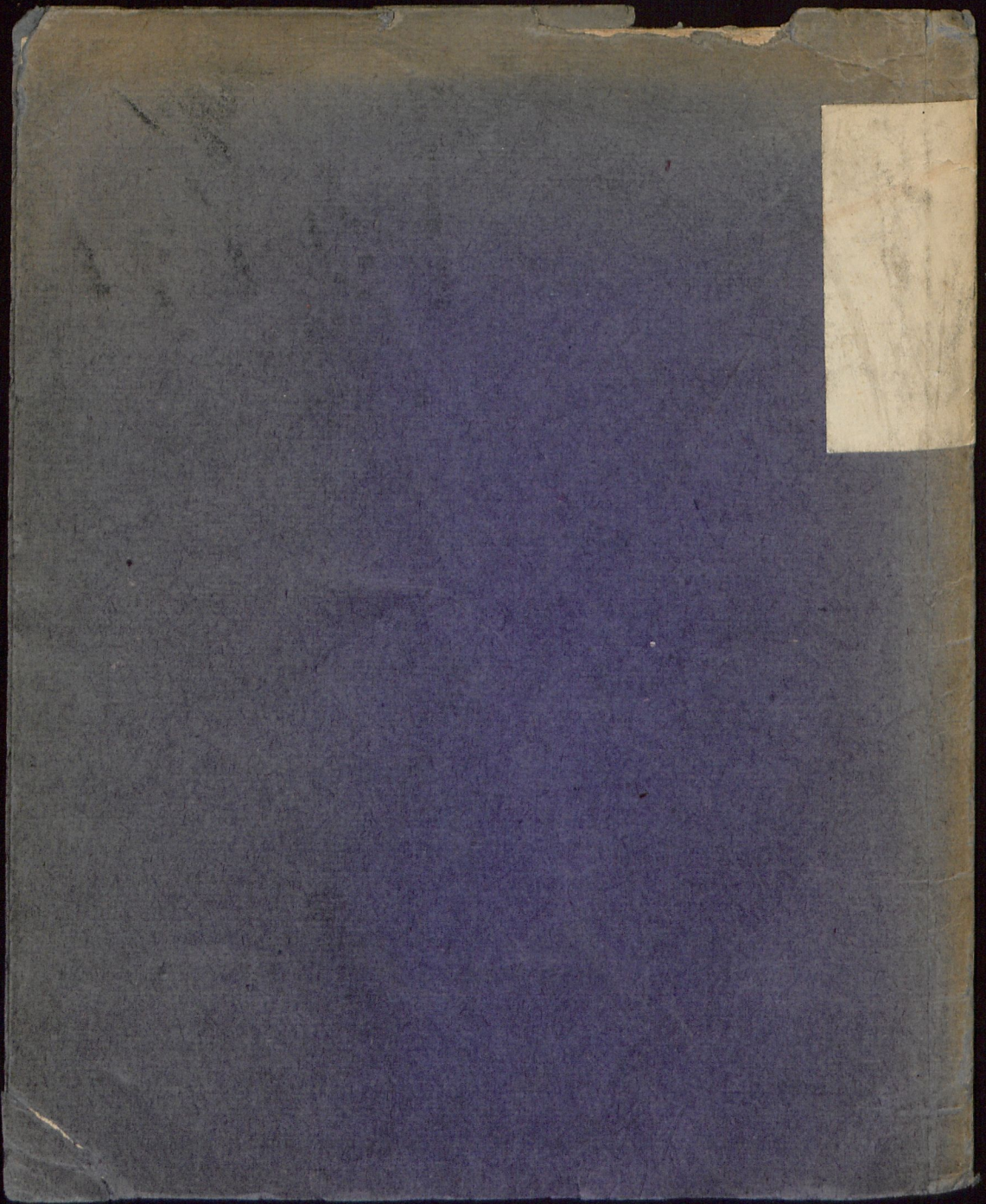
(†) Lepidus extat Dialogus inter virtutem s. meritum et fortunam idem confirmans in fine Tom. IV. du *Recueil de pieces attribues a Madame la Comtesse de la SUSE*, quem legat, cui volupe est.

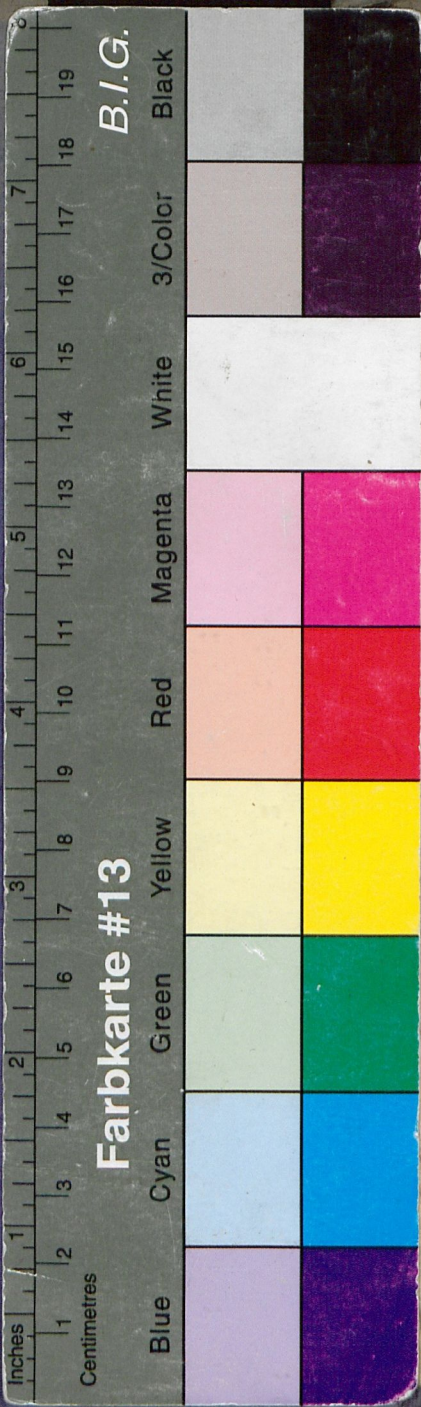

Kp 191

W/P

B.I.G.

Farbkarte #13

35

Er. 2. num. 2
1768

GEORGII HENRICI AYRERI D

CONSILIARII AVL REGII IVR ANTECESSORIS
ET ORDINIS IVRIDICI DECANI

COMMENTATIO

Gott

AD

BECCARIANA CONSILIA

DE

DELICTIS

PRVDENTIA LEGISLATORIA
CAVENDIS

P 422

Sp 191

FRANCOFVRTI ET LIPSIAE
MDCCLXVIII.

